

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 63/23

Luxemburg, 20 aprilie 2023

Concluziile avocatului general în cauza C-621/21 | Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Femei victime ale violenței domestice)

Crima de onoare, căsătoria forțată și violența domestică: avocatul general Richard de la Tour precizează condițiile în care resortisantele unei țări terțe pot beneficia de protecție internațională

O femeie care riscă să fie victimă a acestor acte odată întoarsă în țara sa de origine poate obține statutul de refugiat pe baza apartenenței sale la „un anumit grup social”

Directiva 2011/95 privind protecția internațională prevede condițiile de acordare, pe de o parte, a statutului de refugiat și, pe de altă parte, a protecției subsidiare de care pot beneficia resortisanții țărilor terțe. Printre motivele care permit obținerea **statutului de refugiat** se numără persecuția din cauza rasei, a religiei, a cetățeniei, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social. Directiva precizează de asemenea că este prevăzută o **protecție subsidiară** pentru orice resortisant al unei țări terțe care nu poate fi considerat refugiat, dar în privința căruia există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care va fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămări grave. Acestea pot fi pedeapsa cu moartea, execuția, tortura sau tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante.

Tribunalul Administrativ din Sofia are îndoieli cu privire la posibilitatea și la tipul de protecție internațională care trebuie acordat unei resortisante turce de origine kurdă, de confesiune musulmană (sunnită) și divorțată, având în vedere în special natura actelor de violență la care riscă să fie expusă dacă se întoarce în țara sa de origine. Această femeie a fost căsătorită forțat și, după numeroase episoade de violență și amenințări atât din partea soțului său, cât și a familiei sale biologice și a familiei prin alianță, a trebuit să părăsească domiciliul conjugal. Ea a încheiat o căsătorie religioasă cu un alt bărbat în anul 2017, la un an după pronunțarea divorțului de primul soț. În prezent, se află în Bulgaria și susține în fața autorităților competente că se teme pentru viața sa în cazul în care va trebui să se întoarcă în Turcia.

În primul rând, domnul avocat general Jean Richard de la Tour examinează condițiile în care unei resortisante a unei țări terțe care riscă să fie victimă a unei crime de onoare sau a unei căsătorii forțate, precum și să fie expusă la acte de violență domestică odată întoarsă în țara de origine i se poate **acorda statutul de refugiat pe baza apartenenței sale la un „anumit grup social”**. El amintește că Directiva privind protecția internațională prevede două condiții cumulative: pe de o parte, membrii unui „anumit grup social” trebuie să împărtășească o caracteristică înnăscută sau o istorie comună ce nu poate fi modificată. Cu privire la acest aspect, avocatul general face trimitere la dispozițiile Directivei 2011/95¹, care precizează că aspectele legate de gen, inclusiv identitatea de gen, trebuie să fie

¹ Articolul 10 alineatul (1) litera (d) al doilea paragraf din Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO L 337, 2011, p. 9).

luate în considerare în vederea stabilirii apartenenței la un „anumit grup social”. Pe de altă parte, respectivul grup trebuie să aibă o identitate proprie în țara terță, fiind perceput ca diferit de societatea înconjurătoare.

În ceea ce privește prima condiție, avocatul general observă că genul femeii în cauză poate fi asociat cu o caracteristică înăscută, și anume sexul său biologic, „ce nu poate fi modificată”, în sensul directivei. În ceea ce privește a doua condiție, avocatul general precizează că genul este un concept sociologic care este utilizat pentru a lua în considerare, dincolo de sexul biologic, valorile și reprezentările asociate acestuia. Astfel, genul este o noțiune care trebuie să permită evidențierea faptului că relațiile dintre femei și bărbați într-o anumită societate, precum și inegalitățile care pot decurge din acestea ca urmare a rolurilor masculine și feminine atribuite pe baza diferențelor biologice sunt dobândite și construite de societăți și, prin urmare, pot evolua diferit de-a lungul timpului și în funcție de societăți și comunități. Avocatul general consideră că femeile, prin simplul fapt de a fi femei, reprezintă un exemplu de grup social definit prin caracteristici înăscute și imuabile și pot fi percepute diferit de societate, în funcție de țara lor de origine, în virtutea normelor sociale, juridice sau religioase ale țării respective sau a cutumelor comunității din care fac parte. Avocatul general concluzionează că o autoritate națională competentă poate considera că femeia în cauză **apartine, ca urmare a genului său, unui „anumit grup social”** pentru motivul că ar fi expusă odată întoarsă în țara sa de origine la acte grave de violență conjugală, tradiționale în anumite comunități.

Avocatul general precizează totodată că actele de persecuție la care poate fi expusă femeia în cauză în țara sa de origine pot fi luate în considerare în vederea stabilirii identității proprii a unui grup în această țară. El consideră că natura actelor de persecuție care vizează anumite victime este cea care face posibilă caracterizarea „identității proprii” a unui „grup social”. Directiva² se referă la acte care sunt deosebit de reprezentative pentru actele de violență bazate pe gen, în măsura în care sunt îndreptate împotriva unei persoane din cauza sexului sau a identității sale ori dacă afectează în mod disproporționat persoanele de un anumit sex. În ceea ce privește actele de violență domestică, acestea se pot traduce în acte de o gravitate extremă și în violențe repetate, care pot conduce la o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale persoanei.

În al doilea rând, domnul Richard de la Tour precizează că, în cazul actelor de persecuție săvârșite de un agent neguvernamental, trebuie să se verifice dacă țara de origine are capacitatea și voința de a asigura o protecție efectivă împotriva actelor de persecuție. **Autoritatea națională competentă** trebuie să efectueze o evaluare individuală aprofundată a cererii de protecție internațională. Ea trebuie să țină seama de toate elementele relevante privind țara de origine, inclusiv de actele cu putere de lege și de actele administrative ale acestei țări, precum și de modul în care acestea sunt puse în aplicare. În urma acestei evaluări, autoritatea competentă **trebuie să stabilească dacă există o legătură de cauzalitate între**, pe de o parte, motivele pe care se bazează aceste acte de violență, și anume **apartenența persoanei în cauză la un anumit grup social, și**, pe de altă parte, **absența protecției din partea autorităților din țara de origine**.

În sfârșit, în ceea ce privește acordarea protecției subsidiare, avocatul general consideră că, în situația în care autoritatea națională competentă stabilește că, în cazul întoarcerii în țara sa de origine, **resortisanta riscă să fie executată în numele onoarei familiei sau a comunității sale ori să fie victima unor acte de tortură sau a unor tratamente ori pedepse inumane sau degradante rezultate în special din acte de violență domestică**, autoritatea respectivă trebuie să califice aceste acte ca **reprezentând „vătămări grave”** în sensul Directivei privind protecția internațională. În acest context, persoanei în cauză i se poate acorda protecția subsidiară.

Pentru a determina dacă acest risc este întemeiat, autoritatea națională competentă trebuie să stabilească dacă autoritățile de stat ori partide sau organizații care îl controlează oferă protecție împotriva acestor vătămări grave.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

² Considerentul (30) al Directivei 2011/95.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

